

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1584

Vragen van de leden **Vietsch** en **Buijs** (beiden CDA) aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *bouwfraude in de zorg*. (Ingezonden 9 maart 2004)

1

Bent u van mening dat er, gezien het bekend worden van de schaduwboekhouding van Boele & Van Eesteren, bouwfraude in de zorg heeft plaatsgevonden, ondanks het toezicht van het College bouw ziekenhuisvoorzieningen (Cbz) op eventuele fraude bij aanbesteding?¹

2

Hoe groot schat u de bouwfraude in de zorg? Wat betekent dit voor de premiehoogte in de zorg?

3

Hebben ziekenhuizen, verpleeghuizen, instellingen voor gehandicapten etc. belang bij het terughalen van de extra kosten ten gevolge van bouwfraude?

4

Verwacht u dat zorginstellingen zullen trachten de schade van de bouwfraude te verhalen op de bouwbedrijven, aangezien zij de bouwinvesteringen mogen doordeclarereren in de tarieven en de zorgverzekeraars dit weer doordeclarereren in de premies?

5

Welke acties bent u van plan te ondernemen om de gelden die

gemoeid waren met bouwfraude in de zorg terug te krijgen voor de zorg?

¹ Kamerstuk 28 828, nr. 13.

Antwoord

Antwoord van minister **Hoogervorst** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport). (Ontvangen 24 mei 2004), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 1133, vergaderjaar 2003–2004

1

Het College bouw ziekenhuisvoorzieningen (College bouw) beoordeelt de aanbestedingen bij vergunningsplichtige bouw op twee aspecten: komt de aanbesteding overeen met hetgeen waarvoor de vergunning is afgegeven en valt de prijs van de aanbesteding binnen het bedrag dat op de vergunning is opgenomen. Bij meldingen en budgettair bouwen vindt geen beoordeling van de aanbesteding plaats door het College bouw. Tijdens de Parlementaire Enquête Bouwnijverheid is aan de orde gekomen dat er in de bouwsector kartelafspraken zijn gemaakt. Ook daarna is uit verschillende onderzoeken van de NMa en uit de recente berichtgeving van de NMa, naar aanleiding van de oproep om voor 1 mei «schoon schip te maken», gebleken dat er in de bouwsector op grote schaal verboden afspraken zijn gemaakt tussen bouwbedrijven. Het is dus voorshands mogelijk dat ook bij bouwprojecten in de zorgsector de

praktijk van het maken van verboden prijsafspraken is voorgekomen. Ik noch het College bouw beschikken over een lijst van projecten waarvan bekend is dat prijsafspraken hebben plaatsgevonden. Bouwbedrijven waren tot 1 mei 2004 in de gelegenheid om eventuele schaduwboekhoudingen in te leveren bij de NMa. Het College bouw heeft op mijn verzoek de NMa om een overzicht gevraagd. De NMa kan echter op basis van het verstrekingsregime van de Mededingingswet geen overzicht verstrekken van ondernemingen die een verzoek om clementie hebben ingediend bij de NMa.

2

Aangezien ik noch het College bouw kennis hebben van projecten waarbij eventueel verboden kartelafspraken hebben plaatsgevonden, kunnen wij niet inschatten wat de omvang van de bouwfraude in de zorg zal zijn. Dit betekent dat ook niet duidelijk is of, en zo ja, wat de invloed hiervan is voor de direct benadeelden, de zorginstellingen en de indirect benadeelden, de verzekerden.

3 en 4

Het CTG bepaalt op basis van de WTG welk tarief de instelling mag rekenen. Voor vergunningsplichtige bouw krijgen instellingen de kosten van goedgekeurde aanbestedingen nagecalculeerd in hun budget. Vanuit

dat oogpunt bezien zouden instellingen er geen belang bij hebben extra kosten ten gevolge van fraude terug te vorderen.

Bij budgettair bouwen kunnen instellingen een positief resultaat ten opzichte van het vergunningbedrag behouden en komt een eventueel negatief resultaat voor eigen rekening. Indien bij budgettair bouwen fraude is opgetreden hebben de instellingen derhalve een belang bij terugvorderen.

Dit geldt ook voor fraude bij meldingen. Bouw via de meldingsregeling wordt grotendeels gefinancierd met door de instelling opgebouwde trekkingsrechten. Als fraude heeft plaatsgevonden kan met de opgebouwde trekkingsrechten minder worden gedaan.

Bij niet vergunningsplichtige bouw worden de kapitaallasten door het CTG in de tarieven verwerkt op basis van een norm. Ook hier ondervinden instellingen dus zelf financieel nadeel van hogere aanbestedingen.

De verhaalsmogelijkheden zullen vooral via de civielrechtelijke weg afgedwongen dienen te worden. De vraag of een dergelijke actie daadwerkelijk wordt ingesteld ligt ter beantwoording voor aan de mogelijk benadeelde opdrachtgevers, in dit geval de individuele instellingen.

Een beperking bij het verhalen van de extra kosten ten gevolge van prijsafspraken tussen aannemers is dat dit gepaard kan gaan met aanzienlijke kosten. Daarbij heeft de enquêtemissie in haar rapport al aangegeven, dat het wel mogelijk is om vast te stellen dat er sprake is van concurrentiebeperking en prijsopdrijving, maar dat de exact geleden schade moeilijk te bepalen is.

5

Aangezien zorginstellingen opdrachtgever zijn, is het aan de instellingen om de schade te verhalen op de bouwbedrijven. Zoals aangegeven bij vraag vier is een beperking bij het verhalen van de extra kosten ten gevolge van prijsafspraken tussen aannemers, dat dit gepaard kan gaan met aanzienlijke kosten. Daarbij heeft de enquêtemissie in haar rapport al aangegeven, dat het wel mogelijk is om vast te stellen dat er sprake is van concurrentiebeperking en prijsopdrijving, maar dat de exact geleden schade moeilijk te bepalen is. Het College bouw is geen partij in de contractuele relatie tussen instelling

en aannemers, maar heeft aangegeven, dat het bereid is die ondersteuning te bieden, die instellingen nodig denken te hebben bij het verhalen van de kosten. Het College bouw zal dit in het eerstvolgende nummer van Kort Bestek (nieuwsuitgave van het College bouw) expliciet onder de aandacht van instellingen brengen. Ik ondersteun dit.